

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔԻ ՍՏՈՒԳՈՒՄ

2024

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 1

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՛ ուսուցիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի
անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան
անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության համար:

1

Ո՞ր տարածաշրջանում *չկան* միապետություններ:

- 1) Հյուսիսային Աֆրիկա
- 2) Հարավարևելյան Ասիա
- 3) Հարավային Եվրոպա
- 4) Լատինական Ամերիկա

2

Ո՞ր տարածաշրջանում են գրանցվել մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ի ամենաբարձր ցուցանիշները:

- 1) Արևմտյան Եվրոպա
- 2) Լատինական Ամերիկա
- 3) Հարավարևելյան Ասիա
- 4) Արևադարձային Աֆրիկա

3

Արդյունաբերության ո՞ր ճյուղի ձեռնարկությունների տեղաբաշխման մեջ կարևորագույն տեղ ունի վառելիքաէներգետիկ գործոնը:

- 1) մեքենաշինություն
- 2) գունավոր մետաղաձուլություն
- 3) նավթավերամշակում
- 4) թեթև արդյունաբերություն

4

«Նեղուց-միացվող ջրային ավազաններ» շարքերից ընտրել *սխալը*.

- 1) Հորմուզի նեղուց — Պարսից ծոց և Օմանի ծոց
- 2) Մազելանի նեղուց—Ատլանտյան և Խաղաղ օվկիանոսներ
- 3) Բերինգի նեղուց—Ճապոնական և Բերինգի ծովեր
- 4) Մալակկայի նեղուց—Անդամանյան և Հարավչինական ծովեր

5

Աշխարհի բնակչության քանի՞ տոկոսն է ապրում քաղաքներում:

- 1) 40%-ից քիչ
- 2) մոտավորապես 75%
- 3) 50%-ից շատ
- 4) մոտավորապես 90%

6

«Օվկիանոս—փողրակ» գույգերից ո՞րն է *սխալ*.

- 1) Հնդկական—Ջոնդյան
- 2) Խաղաղ—Մարիանյան
- 3) Ատլանտյան—Պուերտո Ռիկո
- 4) Հյուսիսային սառուցյալ—Չուկոտյան

7

«Լեռնաշղթա—վտակ—գետ—գետաբերան» գույգերից ընտրել *սխալը*.

- 1) Մեծ Ջրբաժան լեռներ—Դառլինգ—Մուրեյ—Մեծ ավստրալական ծոց
- 2) Անդերի լեռնաշղթա—Մարանիոն—Ամազոն—Ատլանտյան օվկիանոս
- 3) Ժայռոտ լեռներ—Միսսուրի—Միսիսիպի— Մեքսիկական ծոց
- 4) Ուրալյան լեռներ—Անգարա—Ենիսեյ—Հյուսիսային սառուցյալ օվկիանոս

8

Ո՞ր երկիրը *չի* սահմանակցում Ֆրանսիայի հետ:

- 1) Դանիա
- 2) Լյուքսեմբուրգ
- 3) Բելգիա
- 4) Գերմանիա

9

Ո՞ր պետությունն է հայտնվել քաղաքական քարտեզի վրա 20-րդ դարի 90-ականներին:

- 1) Հարավային Սուդան
- 2) Չեխիա
- 3) Հյուսիսային Կորեա
- 4) Կուբա

10

«Պետություն—պաշտոնական լեզու» շարքերից ո՞րն է *սխալ*.

- 1) Բրազիլիա—պորտուգալերեն
- 2) Ավստրիա—ֆրանսերեն
- 3) Մեքսիկա—իսպաներեն
- 4) ՀԱՀ—անգլերեն

11

Թվարկված երկրներից որո՞ւմ է գերակշռում քրիստոնեության կաթոլիկ ուղղությունը.

- 1) ԿԴՀ և Ֆիլիպիններ
- 2) Նորվեգիա և Ավստրիա
- 3) ՀԱՀ և Հունաստան
- 4) Շվեդիա և Իռլանդիա

12

Հետևյալ երկրների շարքերից ո՞րն է բազմազգ:

- 1) Արգենտինա և Գերմանիա
- 2) Ռուսաստան և Ալժիր
- 3) Բրազիլիա և Ֆրանսիա
- 4) Ինդոնեզիա և Նիգերիա

13

Հետևյալ երկրներից ո՞րն ունի բնակչության ամենացածր միջին խտությունը:

- 1) Իրան
- 2) Նիգերիա
- 3) Ֆրանսիա
- 4) Մոնղոլիա

14

Ո՞ր երկիրն ունի ուրբանիզացման ամենաբարձր մակարդակը:

- 1) Իտալիա
- 2) Ճապոնիա
- 3) Հնդկաստան
- 4) Պորտուգալիա

15

Հետևյալ երկրներից ո՞րն ունի ՄՁՀ ամենաբարձր ցուցանիշը:

- 1) Սոմալի
- 2) Ֆիլիպիններ
- 3) Շվեդիա
- 4) Մեքսիկա

16 Ո՞ր երկիրն է բնորոշում հետևյալ նկարագրությունը:

Այստեղ է գտնվում աշխարհի ամենամեծ մեգալոպոլիսը, որտեղ կենտրոնացված է երկրի բնակչության կեսից ավելին: Ամենաքիչ ապահովված երկրներից է բնական ռեսուրսներով: Ծովային տրանսպորտը լայնորեն կիրառվում է արտաքին աշխարհի հետ կապերի համար: Տնտեսության միջազգային մասնագիտացման ճյուղերն են միկրոէլեկտրոնիկան, ռոբոտաշինությունը, ավտոմոբիլաշինությունը և պողպատաձուլությունը: Աշխարհի միազգ երկրներից է: Ամենախիտ բնակեցվածներից է: Պետական կարգով սահմանադրական միապետություն է: Ներգաղթի համար գրավիչ չէ:

- 1) Ինդոնեզիա
- 2) Մալայզիա
- 3) Չինաստան
- 4) Ճապոնիա

17 Թվարկված երկրներից ո՞րը չի գտնվում գեոսինկլինալային գոտում:

- 1) Հայաստան
- 2) Շվեյցարիա
- 3) Ուրուգվայ
- 4) Նեպալ

18 Թվարկված երկրներից ո՞րը չի մտնում առաջին տասնյակի մեջ քաղցրահամ ջրի պաշարներով:

- 1) Բրազիլիա
- 2) Ռուսաստան
- 3) Կանադա
- 4) Ուզբեկստան

19 Նշվածներից ո՞րն է տարածքային վեճի խաղաղ լուծման օրինակ:

- 1) Տրիեստ
- 2) Ֆոլկլենդյան կղզիներ
- 3) Քաշմիր
- 4) Կուրիլյան կղզիներ

20

«Մշակարույս—հայրենիք—առաջատար երկիր» շարքերից որո՞ւմ կա *անհամապատասխանություն*:

- 1) բրինձ—Չինաստան—Չինաստան
- 2) եգիպտացորեն—Մեքսիկա—Ռուսաստան
- 3) ցորեն—Հայաստան—Չինաստան
- 4) սուրճ—Եթովպիա— Բրազիլիա

21

Ո՞ր մարզում է գտնվում «Արևիկ» ազգային պարկը:

- 1) Շիրակ
- 2) Տավուշ
- 3) Սյունիք
- 4) Կոտայք

22

Նշվածներից ո՞ր հուշարձանն է գտնվում Շիրակի մարզում:

- 1) Վահրամաբերդ
- 2) Պոռշաբերդ
- 3) Որոտնաբերդ
- 4) Հալիձորի բերդ

23

Նշվածներից ո՞ր վանական համալիրն է գտնվում Վայոց ձորի մարզում:

- 1) Լմբատավանք
- 2) Գնդեվանք
- 3) Վահանավանք
- 4) Գոշավանք

24

Նշվածներից ո՞ր լեռնաշղթան է ամբողջությամբ գտնվում Տավուշի մարզում:

- 1) Թեքսարի լեռներ
- 2) Մթնասարի լեռներ
- 3) Երանոսի լեռներ
- 4) Բովաքարի լեռներ

25

Նշվածներից ո՞ր գետն է հոսում Արարատի մարզով:

- 1) Արածո
- 2) Հախում
- 3) Ծակքար
- 4) Գեղարոտ

26

Նշվածներից ո՞ր մարզն ունի քրոմիտի պաշարներ:

- 1) Սյունիք
- 2) Արագածոտն
- 3) Կոտայք
- 4) Գեղարքունիք

27

Նշվածներից ո՞ր սարավանդը չի գտնվում Արագածոտնի մարզում:

- 1) Կարմրաշենի
- 2) Եղվարդի
- 3) Շամիրամի
- 4) Թալինի

28

Նշվածներից ո՞ր կենդանին չ/հ հայտնվել «Միջազգային Կարմիր գրքում»:

- 1) գանգրափետուր հավալուսն
- 2) հայկական մուֆլոն
- 3) սպիտակապոչ արծիվ
- 4) հայկական իժ

29

Ո՞ր թվականին հաստատված օրենքով Երևանը ստացավ համայնքի կարգավիճակ:

- 1) 1929թ.
- 2) 1995թ.
- 3) 2009թ.
- 4) 2015թ.

30

Նշվածներից ո՞ր գետի վրա է կառուցվել Տոլորսի ջրամբարը:

- 1) Թարթառ
- 2) Ախուրյան
- 3) Կարկառ
- 4) Որոտան

31

Նշվածներից որո՞նք չեն համարվում նոր արդյունաբերական երկրներում տնտեսական քաղաքականության ուղղություններ.

- 1) աշխատանքի բարձր արտադրողականության խթանում
- 2) ազատ շուկայի ու ձեռներեցության զարգացման խթանում
- 3) տնտեսության զարգացմանը արդյունավետ պետական միջամտություն
- 4) ներկրումը խթանող հատուկ ընկերությունների հիմնում
- 5) արտասահմանյան կապիտալի ներգրավման արտոնյալ պայմանների ստեղծում
- 6) հարկային մեծ դրույքաչափերի սահմանում
- 7) վարկային բարձր տոկոսադրույքների սահմանում տարբեր ձեռնարկությունների համար

32

Նշվածներից որո՞նք զարգացած երկրների բնութագրիչ չեն .

- 1) շուկայական հարաբերությունների զարգացման հասուն մակարդակ
- 2) հանքարդյունաբերությունը, որպես օրենք, բնորոշ չէ
- 3) տնտեսության մեջ ծառայությունների ոլորտի գերակշռություն
- 4) մշակող արդյունաբերության գիտատար ճյուղերի գերակշռություն
- 5) բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ի մեծ ցուցանիշ
- 6) երկարակեցության բարձր ցուցանիշ
- 7) աշխատանքային ռեսուրսների մեծ ներգրավվածություն գյուղատնտեսության մեջ

33

Որո՞նք են մարդկային զարգացման համաթվի գլխավոր բաղադրիչները

- 1) կյանքի միջին տևողություն
- 2) մեկ մարդու հաշվով ՀՆԱ - ն
- 3) առողջապահության մատչելիություն
- 4) կրթական մակարդակ
- 5) մշակույթի մատչելիություն
- 6) սոցիալական պաշտպանվածություն
- 7) հանցավորության մակարդակ

ՀՀ կլիմայի վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են ճիշտ.

- 1) Ցածրադիր գոտում ձմեռը կարճատև է՝ դեկտեմբերից մինչև փետրվարի վերջ:
- 2) Հանրապետության ծայր հարավում և հյուսիս-արևելքում կլիման խոնավ մերձարևադարձային է:
- 3) Ցուրտ լեռնային կլիմայի պայմաններում տարածվում է մերձալպյան և ալպյան լանդշաֆտը:
- 4) Չափավոր շոգ կլիման տարածվում է մինչև 1300 մ բարձրությունները:
- 5) Չոր ցամաքային կլիման տարածվում է Գեղարքունիքի մարզում:
- 6) Ամառը ցածրադիր գոտում տևում է մայիսի երկրորդ կեսից մինչև հոկտեմբերի սկիզբ:
- 7) Ձյունամերձ լեռնային կլիման ձևավորվում է 2500 մ-ից սկսված:

Տրված պնդումներից որո՞նք են սխալ:

- 1) Աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդները աշխարհագրական մշակույթի բաղադրիչներից են:
- 2) Աշխարհի աշխարհագրական պատկերը բազմակիորեն ներկայացնում է Երկրի աշխարհագրական թաղանթի, բնության և հասարակության փոխազդեցության ամբողջական պատկերը:
- 3) Տարածականությունը աշխարհագրական գիտության լեզվի բաղադրիչներից է:
- 4) Կոնկրետությունը աշխարհագրական մտածողության հիմնական հատկանիշներից է:
- 5) Համագիտական մեթոդներից է քարտեզագրական մեթոդը:
- 6) Դաշտային հետազոտության եղանակներն են անշարժ, կիսաանշարժ և երթուղային:
- 7) Իզոթերմերը առաջին անգամ ի հայտ եկան Հումբոլդտի քարտեզներում:

36

Երկրի տարեկան պտույտի վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Երկրի առանցքի թեքությունը ամբողջ պտույտի ընթացքում չի փոխվում:
- 2) Չորս տարին մեկ փետրվարն ունենում է 28 օր:
- 3) Արեգակի ճառագայթների անկման անկյունը Հյուսիսային բևեռում հունիսի 22-ի կեսօրին $23,5^\circ$ է:
- 4) Հարավային բևեռային շրջագծի վրա բևեռային ցերեկ լինում է դեկտեմբերի 22 - ին:
- 5) Բևեռային ցերեկների տևողությունը բևեռային շրջագծերի վրա 6 ամիս է:
- 6) Երկիրը հեռակետում լինում է հունվարի 3-ին:
- 7) Երկրի տարեկան պտույտի հետևանքով առաջանում է Կորիոլիսի ուժը:

37

Քամիների վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Պասսատները հասարակածից դեպի արևադարձեր փչող մշտական ուղղություն ունեցող քամիներն են:
- 2) Տոնադոները ձևավորվում են տաք և սառը օդային զանգվածների հանդիպման շրջաններում:
- 3) Աշխարհում ամենահզոր անտիցիկլոնը Միքիրականն է:
- 4) Ամառային մուսսոնները փչում են ցամաքից դեպի օվկիանոս, իսկ ձմեռայինները՝ հակառակը:
- 5) Քամիների վարդը հաշվի է առնվում թունավոր արտանետումներ ունեցող գործարանների տեղադիրքը որոշելիս:
- 6) Լեռնահովտային քամիները ցերեկը լեռներից հովիտներ են փչում, գիշերը՝ հակառակը:
- 7) Բրիզները օրվա ընթացքում 2 անգամ ուղղությունը փոխող քամիներ են:

Անասնապահության վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են ճիշտ:

- 1) Անասնապահության առաջատար ճյուղը խոշոր եղջերավոր անասնապահությունն է:
- 2) Մեղվաբուծության առաջատար երկրներն են Հայաստանը, Վենեսուելան, Լեհաստանը:
- 3) Ավստրալիայում տարածված է մերինոս ցեղի ոչխարաբուծությունը:
- 4) Հարավաֆրիկյան Հանրապետությունը աշխարհում առաջատար է կարակուլի մորթիների արտադրությամբ:
- 5) Շերամապահության հայրենիքը Իրանն է:
- 6) Ձկան որսով և ծովամթերքի արդյունահանմամբ առաջատար երկրներն են Բրազիլիան, Մալայզիան, Ավստրալիան:
- 7) Խոզաբուծության զարգացմամբ առաջատար երկրներ են Ինդոնեզիան, Նիգերիան, Թուրքիան:

Համաշխարհային օվկիանոսի վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Ձկնարդյունաբերության թափոնները անդառնալի հետևանքներ են ունենում օվկիանոսի ջրի որակի վրա:
- 2) Աղտոտիչների մեջ գլխավոր տեղ են զբաղեցնում նավթի արդյունահանումը և տեղափոխումը:
- 3) Գյուղատնտեսական պարարտանյութերը և թունաքիմիկատները ընդհանրապես չեն ազդում օվկիանոսի վրա:
- 4) Օվկիանոսյին ջրերում սնդիկի և կապարի անընդհատ ավելացումը հանգեցնում է կենդանի օրգանիզմների ոչնչացմանը:
- 5) Տնտեսական գոտիների ներդրումը խթանեց Համաշխարհային օվկիանոսում ձկնային պաշարների ավելացմանը:
- 6) Նավթային թաղանթների առաջացումը խախտում է ջրի գազաջերմափոխանակությունը, նվազեցնում գոլորշացումը:
- 7) Ատոմային սուզանավերի վթարները, ավիամերձ ատոմակայանների հեղուկ թափոնները օվկիանոսը վարակում են ռադիոակտիվ նյութերով:

ՀՀ վառելիքաէներգետիկ արդյունաբերության վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Ջաջուռի, Իջևանի ածխի հանքերը և Վարդենիսի տորֆի հանքը ունեն արդյունաբերական նշանակության հարուստ պաշարներ:
- 2) Բնական գազը ներկրվում է Իրանից և Ռուսաստանից:
- 3) Առաջին ջրաէլեկտրակայանը կառուցվել է Ախուրյան գետի վրա:
- 4) Արդյունաբերության ճգնաժամով պայմանավորված՝ էլեկտրաէներգիայի սպառման ծավալները նվազել են:
- 5) Էլեկտրաէներգիայի արտադրության կառուցվածքում առաջատարը ջերմային էներգետիկան է:
- 6) Ջրային, արևային և հողմային էլեկտրակայանները կարող են աշխատել նույնիսկ տրանսպորտի լիակատար շրջափակման պայմաններում:
- 7) Զգալի քանակությամբ էլեկտրաէներգիա ՀՀ—ն արտահանում է Իրան և Վրաստան:

Պարենային հիմնախնդրի վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Պարենային հիմնախնդիրը ազդում է հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների վրա և լուրջ վտանգ է ներկայացնում տասնյակ պետությունների համար:
- 2) Հողի բերրիության նվազման հիման վրա է Թոմաս Մալթուսը կառուցել իր տեսությունը:
- 3) Պարենային հիմնախնդիրը չափազանց սրվել է «ժողովրդագրական ճգնաժամի» հետևանքով:
- 4) Գիտնականների հաշվարկներով՝ մեկ մարդուն օրական միջին հաշվով անհրաժեշտ է ոչ պակաս, քան 1400 կկալ պարունակող բազմապիսի սնունդ:
- 5) Պարենային հիմնախնդիր գոյություն ունի բոլոր երկրներում:
- 6) Խնդրի էությունը համամոլորակային մասշտաբով պարենամթերքի ճիշտ վերաբաշխումն է և նպատակային օգտագործումը:
- 7) Սովի ու թերսնման վերացման հիմնախնդրով զբաղվում է ՄԱԿ-ի հատուկ մասնագիտացված կազմակերպությունը՝ ՅՈՒՆԵՊ-ը:

Միջազգային տնտեսական հարաբերությունների վերաբերյալ ո՞ր պնդումներն են սխալ:

- 1) Միջազգային տնտեսական հարաբերությունները համաշխարհային տնտեսության մեջ առանձին երկրների ազգային տնտեսությունների, միջազգային տնտեսական կազմակերպությունների, ֆինանսական կենտրոնների միջև ձևավորված տնտեսական և այլ կապերի համակարգն է:
- 2) Միջազգային տնտեսական հարաբերությունները հաճախ անվանում են համաշխարհային տնտեսության «արյունատար համակարգ»:
- 3) Ներկայումս միջազգային տնտեսական հարաբերություններում հիմնականը Հյուսիս—Հարավ ուղղությունն է, որտեղ առաջատարը Հարավն է:
- 4) Որևէ երկրի տնտեսական ներգրավվածությունը միջազգային տնտեսական հարաբերություններում արտահայտվում է ներկրման մասնաբաժնով:
- 5) Արտաքին տնտեսական հարաբերությունների զարգացման համար շատ կարևոր է փողի փոխարկելիությունը, տվյալ երկրի դրամը որոշակի փոխարժեքով այլ երկրի դրամի հետ փոխանակելու հնարավորությունը և հակառակը:
- 6) ԳՏՀ ազդեցությամբ միջազգային առևտրի ապրանքային կառուցվածքում աճել է վառելիքի, հումքի և պարենամթերքի բաժինը, նվազել՝ պատրաստի արտադրանքի բաժինը:
- 7) Համաշխարհային առևտուրը համակարգվում է Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության կողմից, որին անդամակցում է 164 երկիր՝ 2016թ.-ի դրությամբ:

Գետի ծախսը 2 ժամում կազմել է 1 036 800 մ³ ջուր, գետի կենդանի կտրվածքի մակերեսը 18 մ² է: Հաշվել գետի ջրի արագությունը:

44

Գետի ակունքի բացարձակ բարձրությունը 3400 մ է, իսկ գետաբերանի բացարձակ բարձրությունը՝ 800մ: Գետի միջին թեքությունը 20մ/կմ է: Որոշել գետի երկարությունը:

45

Երկրում ցորենի միջին բերքատվությունը 50 ց/հա է, իսկ ստացված բերքի քանակը՝ 25 մլն տոննա: Որքա՞ն է ցորենի ցանքատարածությունների մակերեսը:

46

Երկրի ածխի պաշարները 15 մլն տ են, իսկ տարեկան արդյունահանումը՝ 30 000 տ: Որքա՞ն է երկրի ռեսուրսաապահովվածությունը:

47

Երկրում ապրում է 12 մլն մարդ, իսկ գյուղերում՝ 2 400 000 մարդ: Որքա՞ն է այդ երկրի ուրբանիզացման մակարդակը:

48

Երկու քաղաքների միջև տեղական ժամանակների տարբերությունը կազմում է 48 րոպե: Քանի՞ աստիճան է կազմում նրանց միջև եղած հեռավորությունը:

49

Երկրի բնակչության թիվը 25 մլն. է, ծնելիության գործակիցը՝ 11 ‰, մահացության գործակիցը՝ 7 ‰, ներգաղթել է 900 000 մարդ, արտագաղթել՝ 400 000: Որքա՞ն կլինի այդ երկրի բնակչության թիվը մեկ տարի հետո:

50

1 : 5000 000 մասշտաբ ունեցող քարտեզում երկիրն ունի 40 սմ² տարածք: Այդ երկրի ավտոճանապարհների երկարությունը 200 000 կմ է: Որքա՞ն է այդ երկրի տրանսպորտային ցանցի միջին խտությունը:

51

Մարզի բնակչության միջին խտությունը 20 մարդ/կմ² է, իսկ տարածքի մակերեսը՝ 2400 կմ²: Գյուղատնտեսական հողահանդակների մակերեսը 144000 հա է: Քանի՞ հեկտար գյուղատնտեսական հողահանդակ է բաժին ընկնում յուրաքանչյուր բնակչին:

52

Քանի՞ կգ նավթ է պետք այրել 45մլն կվտ/ժ էլեկտրաէներգիա ստանալու համար: Նավթի ջերմային գործակիցը 1,5 է:

53

Օդի բացարձակ խոնավությունը 40 գ/մ^3 է, իսկ հարաբերական խոնավությունը՝ 80% : Որոշել ամբողջապես հազեցման համար անհրաժեշտ պակասող ջրային գոլորշիների քանակը:

(54 – 55) Քաղաքում օրվա ընթացքում օդի ջերմաստիճանը չափել են և ստացել են $-1^\circ, -4^\circ, -6^\circ, -2^\circ, +7^\circ, +16^\circ, +10^\circ, +4^\circ$ ցուցանիշները:

54

Որոշել ջերմաստիճանի տատանման օրական լայնույթը:

55

Որոշել օրական միջին ջերմաստիճանը:

56

Երկու քաղաքներ գտնվում են հասարակածի վրա և իրարից հեռու են 15° -ով: Որքա՞ն կլինի նրանց հեռավորությունը կմ-ով: Ընդունել, որ $1^\circ = 111$ կմ:

57

Որոշել Արեգակի ճառագայթների անկման անկյունը Կիևում (մոտավորապես՝ հս.լ. $50^\circ 30'$ և արլ.ե. $30^\circ 40'$) դեկտեմբերի 22-ին:

58

Լեռան գագաթի բացարձակ բարձրությունը 5895 մ է, իսկ հարակից իջվածքի բացարձակ բարձրությունը՝ -105 մ: Եթե իջվածքում օդի ջերմաստիճանը՝ $+38^\circ\text{C}$ է, ապա որքա՞ն կլինի այն լեռան գագաթին (հաշվարկը կատարել 5°C -ով):

59

Լեռը գտնվում է 45° գուգահեռականի վրա՝ ծովի ափին, այդ պահին ստորոտին օդի ջերմաստիճանը՝ 0°C է: Լեռան գագաթի բարձրությունը՝ 5000 մ է: Որքա՞ն կլինի մթնոլորտային ճնշումը լեռան գագաթին (հաշվարկը կատարել 100 մմ-ով):

60

Հաշվել տվյալ տեղանքում մագնիսական ազիմուտի մեծությունը, եթե ուղղության անկյունը 115° է, իսկ մագնիսական խտտորումը արևելյան է՝ 7° :